Zsebóra

Alkotó	Delisle, Jean & Moricand testvérek
Készítés ideje	18. század vége
Készítés helye	Franciaország
Anyag	sárgaréz, hegyikristály
Technika	aranyozott, csiszolt, festett zománc
Méretek	hosszúság: 6,2 cm átmérő: 4,2 cm vastagság: 2 cm
Felirat	Delise et Moricand
Leltári szám	55.93.1
Egyéb	A Moricand órásdinasztia első, kiemelkedő, cégalapító tagja , életével szinte az egész XVIII. századot átélő tagja, Christian Moricand (1705–1791) órásmester volt, Louis Moricand (cca 1679–1735; névváltozatai: Maurican, Moriquand, Morican) és Susanne Carle (cca 1682–1754) fia volt, aki két testvérével Moïse Moricanddal (1718–1797) és Benjamin Moricanddal (1720-?) együtt dolgozott cégükben. Első felesége, Elisabeth Duvilliard (121–1740) halála után, Christian 1741-ben beházasodott egy aranyműves-órásmester családba, feleségül véve Louise Françoise Dominicé-t (1714–1784), Denis Jean Dominicé (1716–1773) ötvösmester és Louis Marie Dominicé (1692–1763) leányát, Jean Dominicé (1716–1773) genfi polgárjogot nyert ötvösmester testvérét. A házasságkötés nemcsak családi kapcsolatokat teremtett, hanem hanem jelentős üzleti kapcsolatokat is – a Moricand-testvérek és a Dominicé család együttműködését. Mellettük a Moricand-műhellyel a későbbiekben együttműködtek a Dominicé család következő generációi is. Abemutatott óra készítésének időszakát tekintve közülük talán a legfontosabb partner Denis Dominicé (1753–1840) ékszerész, órásmester és órakereskedő, volt aki 1778 és 1792 között Genf városának polgára majd 1814-ben Genf városi tanácsának a képviselője is volt. Itt kell megjegyeznünk, hogy a Moricand-testvérek közül Moïse Genf városának procureur général-ja lett. 1752 és 1755 között François Colladon (1725–1798) is betársult a Moricand-cégbe. Colladon távozása után 1755-ben Jean Delisle lépett Colladon „helyére” és

majd’ 30 éven át, 1780-ig a Moricand-testvérek cégtársa maradt. Így a Delisle-való társulásuk alatt a Moricand-testvérek, a korábbi Les Frères Moricand jelzés helyett új néven szignálta órája számlapjait: Delisle & F.res Moricand”.
A szűkebb és tágabb család tagjai mellett az órásmanufaktúra társulásának 1777-ben tagja lett Gédéon-Paul Blondel is. A társulás nemcsak óra-, hanem vászonkereskedelemmel is foglalkozott. Társulásuk mintegy 10 évig tartott: Blondel 1787-ben kilépett és 1794 és 1798 között Louis Crosier-el társulva csak vászonnal kereskedett.
A Moricand-cégbe a későbbiek során az alapítók újabb utódai léptek be, a céget 1800-tól Moricand & Degrange-nak nevezték. Pierre François Moricand (1758– ,) pedig egy Versailles-i órásműhelyben dolgozott és feleségül vette Jeanne-Marie Glaesner (1762–1823) miniatűr-festőt, az óramanufaktóra egyik igazgatójának, Jean-Jacques Glaesnernek (Gloesner) a leányát.
A Moricand család híres botanikusokat-természettudósokat is adott Svájcnak.

Leírás

A XVIII. századi óraművészet egy szép példájával ismerkedhetünk meg a San Marco-Nákó-gyűjtemény itt kiállított, felgüggesztő karikás órájában.
Szerkezetét aranyozott sárgarézből készült óraház védi. Felnyitó, díszítetlen tokja hátoldalán domború, fehér zománcos számlapján római számjegyek mutatják az egész órákat, és arab számjegyek mutatnak minden öt percet. A kettő közötti sávban lévő, apró, függőleges osztások mutatják a perceket, küztök egy-egy pont jelez minden öt percet a felette lévő, arab számjegyekkel írt öt percenként emelkedő beosztás fölött. Az időt két, díszes, áttört mutató segítségével jelzi, a mechanikus óra felhúzószerkezete a VI. órát és a 30-ik percet mutató számhegyek közé esik. Számlapja jelzett: fent „Delisle &” míg a mutató rögzítése alatt, lent „F.res Moricand”. , A számlapot apró cseh gyémántok sora köríti.
A hátlap színes zománcozással készült középső mezejében egy ifjú leány háromnegyed jobb profilban ábrázolt mellképét látjuk tájháttér előtt. A leány ruhája rózsaszín ruhája a XVIII. század végének stílusát mutatja. A leány vállait könnyű, zöld kendő fedi, homlokából hátrafésült, dús barna haja, loknikban hull alá vállaira. Elegáns frizurájában színes (kék, szürke, vörös, sárga, lila) tollakat visel, haját hátul piros szalag díszíti.
A festményt cseh gyémántokok sora veszi körbe, a hátlap többi részét pedig poncolt felületen fent szalagcsokorral egybefogott egy-egy körbehajló olajág díszíti.
Az óra számlapján látható jelzés – mely a szerkezeten is megismétlődik –egy svájci órakészítő család működésének egy jól körülhatárolható, 1755 és 1780 körüli szakaszára datálja a kiállított órát, arra az időszakra, amikor Jean Delisle betársult a Moricand cégbe, és az óráscéget Le Frères Moricandnak nevezték. (Bardi Terézia)

Proveniencia

San Marco gyűjtemény (862)

